

LARS KEPLER STALKER

.....
KRIMIROMÁNHOST

LARS KEPLER

STALKER

LARS KEPLER

EB

STALKER

.....
BRNO 2015

Lars Kepler
Stalker

Copyright © Lars Kepler, 2014

Translation © Azita Haidarová, 2015

First published by Albert Bonniers Förlag,
Stockholm, Sweden

Published in the Czech language by arrangement
with Bonnier Group Agency, Stockholm, Sweden

Cover illustration © Hummingbirds, Stockholm

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2015
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-907-7 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-908-4 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-909-1 (Formát MobiPocket)

Zpočátku ten kratičký film nikdo nebral vážně — dokud se nevynořila první mrtvola. V elektronické poště státní kriminální policie se objevil strohý odkaz na videoklip na serveru YouTube. Zpráva neobsahovala žádný text, odesílatele nebylo možné vypátrat. Sekretářka udělala to, co měla v popisu práce: prohlédla si nahrávku, a ačkoli posléze usoudila, že jde o nehorázný žert, zaznamenala příjem zprávy včetně příslušného linku do evidenční knihy.

O dva dny později se kvůli témuž filmu sešli tři zkušení vyšetřovatelé. Schůze se konala v osmém patře budovy státní kriminálky, v malé zasedací místnosti vedle kanceláře ředitele. Nejstarší z mužů seděl na vrzající židli, jeho kolegové stáli.

Všichni tři hleděli na široký monitor a upřeně sledovali sekvenci trvající pouhých dvaapadesát vteřin.

Chvějící se kamera potají natáčela oknem do ložnice asi třicetiletou ženu, jak si navléká černé silonky.

Kriminalisté za rozpačitého mlčení pozorovali její zvláštní pohyby.

Žena se ze všech sil snažila punčocháče co nejlépe vypnout: překračovala fiktivní překážky, pak roznožila a několikrát se uklonila, jako by dělala podivné pukrle.

V pondělí ráno byla mrtvá. Její znetvořené tělo se našlo v řadovém domku na ostrově Lidingö u Stockholmu. Nebožka seděla na podlaze s podivně zkroucenými ústy, oblečená jen v punčocháčích a podprsence. Okenní tabulka i bílá orchidej na parapetu byly zastříkané krví.

Během týdne policie obdržela výsledky forenzního patologa. Podle pitevního protokolu oběť vykrvácela v důsledku mnohačetných řezných a bodných ran, které s mimořádnou brutalitou směřovaly přímo do oblasti krku a obličeje.

Výraz „stalker“ se používal již na počátku osmnáctého století ve významu tulák nebo pytlák.

V roce 1921 zveřejnil francouzský psychiatr de Clérambault studii o pacientovi trpícím obsedantní neopětovanou láskou a mnozí tento případ pokládají za první moderní analýzu stalkera.

Dnes tímto termínem označujeme paranoidní osobu, která svou vyhlédnutou obětí umanutě a systematicky pronásleduje.

S nějakou formou stalkingu se setkalo téměř deset procent populace.

Stalker má zpravidla ke své oběti milostný vztah, jeho fixace na mimořádnou či známou osobnost však bývá dilem náhody.

Ačkoli ve většině případů nelze proti pronásledovateli nijak zasáhnout, policie tento jev nebere na lehkou váhu, protože stalkerova chorobná posedlost nezřídka vyústí ve fyzické napadení a potažmo i ohrožení života jeho oběti. Podobně jako se z bouřkového oblaku může termickou konvekcí vyvinout bouře nebo tornádo, může se stalkerovo zbožňování obratem změnit v nenávist a agresi.

Je pátek dvaadvacátého srpna, hodiny ukazují čtvrt na devět. Po úchvatných západech slunce a bílých letních nocích se s překvapivou rychlostí ujímá vlády tma. Před proskleným vchodem do budovy policejního prezidia je již šero.

Margot Silvermanová vystoupí z výtahu a zamíří k bezpečnostním dveřím vedoucím do vstupní haly. Na sobě má volné černé paletó, přes prsa se jí napíná bílá halenka, dlouhé černé lněné kalhoty jsou vybaveny elastickým pásem, aby držely krok s jejím rostoucím břichem.

Beze spěchu se dolouká k prosklené stěně s dvojitými dveřmi. Za dřevěným pultem sedí strážný a upírá pohled na monitor. Bezpečnostní kamery snímají každíčký kout ohromné budovy ve dne i v noci.

Silný cop světlých vlasů odstínu leštěného březového dřeva jí splývá až na záda. Margot je šestatřicet let a své třetí těhotenství si zjevně užívá: tváře má červené jako růže a celá jen kvete.

Po dlouhém náročném týdnu se konečně chystá domů. Každý den pracovala přesčas, i když ji kolegové dvakrát varovali, aby to nepřeháněla.

Stala se novou odbornicí na sériové vraždy, vraždy podle předlohy a stalking a smrt Marie Carlssonové je její první samostatný případ v pozici kriminální komisařky. Žádní svědci, žádní podezřelí. Oběť žila sama, byla bezdětná a pracovala jako produktová manažerka v IKEA. Její matka se po otcově smrti přestěhovala do domova pro seniory a Marie bydlela ve splacené vilce po rodičích. Do práce ji obvykle vozila kolegyně, ale onoho osudného rána na ni Marie na Kostelní ulici nečekala. Kolegyně zajela k ní domů, zazvonila, nakoukla do vilky, obešla ji a pak Marii uviděla. Seděla na podlaze za oknem, obličej měla pořezaný, hlava s podivně sešklebenými ústy jí sotva držela na krku.

Na základě prvního pitevního protokolu se nedalo vyloučit, že ústa někdo naaranžoval až po ženině smrti, ale stejně tak bylo teoreticky možné, že oběť rty zkřivila samovolně.

Rigor mortis, posmrtná ztuhlost, začíná v mozku a bránici, ale již po dvou hodinách se projeví i v obličejových svalectech a dásních.

Je pátek večer, vestibul je skoro liduprázdný. O kousek dál si povídají dva policisté oblečení v tmavomodrých tričkách, ze zasedací místnosti, v níž probíhá řízení o uvalení vazby, vyjde unaveně vyhlízející státní zástupce.

Margot od samého začátku — od chvíle, co se stala hlavní vyšetřovatelkou — v skrytu duše tušila, jaké nebezpečí jí hrozí: bude příliš ambiciózní, příliš náročná a bude si nad případem lámat hlavu víc, než je zdrávo. Kdyby ostatním pověděla o své intuici, totiž o pocitu, že mají co dělat se sériovým vrahem, určitě by se jí vysmáli. Margot Silvermanová si v uplynulém týdnu přehrála klip s Marií Carlssonovou aspoň dvěstěkrát. Vše nasvědčovalo tomu, že k vraždě došlo zanedlouho poté, co se video objevilo na YouTube.

Komisařka se po celou dobu snažila odhalit nějaké skryté poselství, ale na nic kloudného nepřišla. Fetišistů vysazených na punčochy je fůra, ale Mariina vražda o žádných podobných sklonech nevypovídá.

Film je kratičkým útržkem ze života obyčejné svobodné ženy se slušným zaměstnáním, která se právě chystá na večerní kurz komiksové kresby.

Nelze z něj vyvodit, co pachatel pohledával v Mariině zahradě — jestli se tam ocitl čirou náhodou, nebo jestli si celý průběh předem detailně naplánoval. Jisté však je, že ji během posledních minut před vraždou natáčel na video, a tudíž měl něco za lubem. Vzhledem k tomu, že vzápětí poslal odkaz na policii, nepochybně chtěl tím filmem něco říct.

Chtěl poukázat na něco zvláštního, buď jen u Marie, nebo u více žen. Možná se jedná o všechny příslušnice něžného pohlaví, možná o celou společnost.

Margot však v ženině vzhledu ani počinání neshledala nic mimořádného. Marie vraští čelo, špulí pusy a ze všech sil se soustředí na to, aby si co nejpečlivěji natáhla silonky.

Vyšetřovatelka už dvakrát navštívila její vilku na Bredablickské ulici, ale především si důkladně prošla videozáznam, který na místě činu pořídili kriminalističtí technici.

Ve srovnání s policejní nahrávkou působí pachatelův klip téměř laskavě. Blízké záběry stop bestiálního činu jsou nemilosrdné. Technici natočili zohavené tělo, sedící s roztaženými nohama na podlaze v louži krve, z několika různých úhlů. Na boku visí rozřezaná podprsenka, nadra těžce spadají k břišním záhybům. Z obličeje zbyla jen krvavá maska s rozevřenými ústy.

Margot se nenápadně zastaví u konferenčního stolku mezi křesly, na němž stojí mísa s jablky, a mrkne po strážném hovořícím do mobilu. Pak se k němu obrátí zády, několik vteřin pozoruje jeho odraz ve skle ozářeném z venkovního dvora, hbitě vytáhne z mísy šest plodů a strčí si je do tašky.

Šest je zbytečně moc, to Margot dobře ví, ale nedokáže přestat, dokud na míse něco je. Jenny by večer mohla upéct jablečný koláč politý rozpuštěným máslem, pod nímž zkaramelizuje skořicový cukr.

Z labužnických myšlenek ji vytrhne zvonění telefonu. Pohlédne na displej a spatří tvář svého kolegy Adama Júsufa.

„Jsi ještě v práci?“ zeptá se Adam. „Řekni, že jo...“

„Kdepak, už sedím v autě a uháním po Klárské magistrále,“ zalže Margot. „Cos mi chtěl?“

„Přišlo nový video.“

Margot ucítí kručení v žaludku a ihned si položí dlaň na zaoblené břicho.

„Nový video?“ zopakuje po kolegovi.

„Tak můžu s tebou počítat?“

„Hned to obrátím,“ řekne Margot, otočí se a zamíří zpátky. „Zatím poříd pár kopií.“

Margot klidně mohla vyjít hlavním vchodem na ulici, odfrčet domů a přenechat vyšetřování Adamovi. Stačil by jediný telefonát a byla by dostala roční placenou mateřskou dovolenou. Kdyby tušila, že její první případ bude takhle brutální, zřejmě by to udělala.

Budoucnost obestírá temnota, planety se blíží ke svým nebezpečným konstelacím. Její osud se právě teď podobá žiletkce vznášející se na vodní hladině.

Nastoupí do výtahu. V ostrém světle vypadá starší. Tenké černé linky kolem očí se jí už skoro rozpily. Zakloní hlavu a uvědomí si, že kolegové mají pravdu, když tvrdí, jak je podobná svému otci, krajskému policejnímu řediteli Ernestu Silvermanovi.

Výtah zastaví v osmém patře a Margot co nejrychleji kráčí prázdnou chodbou. Týden poté, co policisté uctili minutou ticha památku pohřešovaného Joony Linny, obsadila s kolegou Adamem komisařovu kancelář. Margot Joonu osobně neznala, takže jí to nečinilo žádné potíže.

„Máš rychlej auták,“ prohlásí Adam a v úsměvu ukáže ostré zuby.

„Docela jo,“ přisvědčí Margot.

Adamu Júsufovi je už osmadvacet let, ale tvářičku má hladkou jako dospívající chlapec. Vlasy má přerostlé, přes džíny mu splývá košile s krátkými rukávy. Pochází ze syrské rodiny, vyrostl v Södertälje a hrál fotbal v severní divizi třetí švédské ligy.

„Jak dlouho je ten klip na YouTube?“ chce vědět Margot.

„Tři minuty,“ odpoví Adam. „Takže on tam teď je. Stojí u okna a...“

„To nevíme jistě, ale...“

„Ale já bych za to dal krk,“ skočí jí do řeči Adam. „Určitě. Co jinýho by taky dělal?“

Margot položí těžkou tašku na zem, posadí se na židli a zavolá kriminalistickým technikům.

„Zdravím, tady Margot. Už jste rozeslali kopie? Teď mě poslouchejte — potřebuju, abyste v tom klipu našli nějaké místo

nebo jméno, a já bych pak mohla to místo nebo tu ženu identifikovat... Využijte veškerých dostupných zdrojů, udělejte to, jak chcete, ksakru, ale do pěti minut potřebuju něco, po čem bych se mohla pustit, a slibuju, že pak už vám dneska dám pokoj.“

Margot položí telefon a nadzvedne víko krabice s pizzou na kolegově stole.

„Ty už nechceš?“ zeptá se.

Ozve se pípnutí. Došla elektronická zpráva. Margot rychle slupne okraj pizzy. Netrpělivá vráska na jejím čele se prohloubí. Rozklikne video, zvětší ho na celý monitor, odhodí si cop na záda, spustí film a kousek se odsune, aby na něj viděl i Adam.

Napřed se objeví tma, v ní se chvěje zářící okno. Kamera se opatrně přibližuje. Na čočce objektivu zašustí několik padajících listů.

Margot naskočí na pažích husí kůže.

V osvětleném pokoji šikmo před televizí stojí žena a pojídá přímo z kelímku zmrzlinu.

Stažené sportovní kalhoty jí visí na jedné noze spolu se shrnutou ponožkou.

Dívá se na obrazovku, usměje se a ocucává lžičku.

V kanceláři policistů je slyšet jen šumění počítačového ventilátoru.

Margot nespouští oči z ženina půvabného obličeje, z vysedlých lícních kostí a pěkně zaoblené hlavy. Prozradí mi něco, třeba sebemenší maličkost, prosí v duchu. Žena je zjevně rozpalená, určitě právě skončila s nějakým sportem. Na sobě má seprané kalhotky s vytahanou gumou, pod propoceným tílkem se rýsuje podprsenka.

Margot se nakloní k monitoru, kulatým břichem se dotkne stehén, neposlušný cop jí znovu přepadne dopředu.

„Ještě minutu,“ řekne Adam.

Žena odloží kelímek se zmrzlinou na konferenční stůl, odejde z pokoje a kalhoty uvízlé na pravém kotníku vleče za sebou.

Poté kamera sklouzne na stranu, mine úzké dveře na verandu a přiblíží se k oknu do ložnice. V místnosti se rozsvítí. Žena několika pohyby setře kalhoty a odkopne je ke křeslu s rudým polštářkem. Nohavice proletí vzduchem, narazí do zdi za křeslem a pak nehlučně dopadnou na zem.

Kamera se pomalounku posouvá posledním úsekem temné zahrady, zastaví se těsně u okna a nepatrně se chvěje, jako by plula po vodě.

„Kdyby zvedla hlavu, musela by ho vidět,“ vydechne Margot a srdce jí poskočí v hrudi.

Světlo z místnosti ozáří listy růžového keře a odrazí se v horním okraji čočky.

Adam si zakryje pusou rukou.

Žena si svlékne tílko, hodí ho na židli, chvíli otálí v opraných kalhotkách a flekaté podprsence a nerozhodně hledí na telefon zapojený do nabíječky, který leží na nočním stolku vedle poloprázdné sklenice s vodou. Stehna má po běhu napjatá a prokrvená, na břicho je patrný otláčený pruh od gumy.

Na těle nemá žádné tetování, viditelnou jizvu ani strie po prodělaném porodu.

Místnost vypadá stejně jako ložnice milionů jiných Švédů. Není tu jediná věc, která by policistům poskytla nějaké vodítko pro další pátrání.

Kamera se zatřepe a couvá.

Žena si z nočního stolku vezme sklenici vody a nese ji k ústům. Vtom film skončí.

„Krucifix, krucifix,“ kleje stále dokola Margot. „Je to všechno úplně na draka.“

„Ale já tam vidím spoustu věcí, který...“

„Vidíš jen vilu z dvacátého století, ovocný stromy, růže, trojitá okna, dvaatřicetipalcovou obrazovku, zmrzlinu značky Ben & Jerry,“ mávne Margot rukou k počítači.

Nikdy předtím si neuvědomila, jak jsou si lidé navzájem podobní.

Při pohledu zvenčí, skrze okenní tabulku, je většina domácí populace snadno zaměnitelná. Bydlíme ve stejných bytech, děláme stejné věci a vlastníme stejné předměty.

„To je naprostý šílenství,“ řekne chraplavě Adam. „Proč to ten člověk natáčí? Co tím vlastně sleduje?“

Margot vyhlédne malým oknem na černé koruny stromů Kronoberského parku, ponořené do zářivé mlhy nad městem.

„Bezpochyby máme tu čest se sériovým vrahem,“ řekne Margot. „A jediný, co můžeme udělat, je vytvořit první nástin pachatelova portrétu, abysme...“

„Ale k čemu to té nešťastné ženské bude?“ přeruší ji Adam a pročísně si rukou vlasy. „Ten šmejda stojí přímo u okna a čučí na ni, a ty tu klidně mluvíš o profilu pachatele.“

„Můžeme tak pomoci některé další oběti.“

„Ale houby,“ odsekne Adam. „Musíme zveřejnit...“

„Koukej už na chvíli zmlknout,“ utne ho Margot a zvedne telefon.

„To ty držíš klapačku!“ okřikne ji Adam. „Copak nemám právo vyjádřit svůj názor? Podle mě bysme měli její podobiznu zveřejnit v internetovém vydání všech večerníků.“

„Adame, teď mě poslouvej... Napřed jsme doufali, že se nám ji podaří zavčas identifikovat, vždyť k tomu stačí docela málo, ale zjistili jsme pěkný kulový,“ vykládá Margot. „Ještě promluvím s techniky, ale vím skoro na beton, že ani tentokrát nic nenašli.“

„Ale kdybysme zveřejnili její...“

„Na pitomosti není čas,“ skočí mu do řeči Margot. „Mysli trochu... Všechno nasvědčuje tomu, že pachatel vkládá klipy na internet přímo ze zahrady své oběti, což znamená, že existuje aspoň teoretická možnost ji zachránit.“

„Vždyť to říkám.“

„Jenže zrovna teď už uteklo celých pět minut a to je na lelkování za oknem moc dlouhá doba.“

Adam se nakloní a upřeně se na kolegyni zahledí. V unavených očích má červené popraskané žilky, vlasy mu trčí na hlavě jako hřebíky.

„Takže to předem vzdáme?“

„Máme naspěch, ale přesto si další postup musíme důkladně promyslet,“ vysvětluje Margot.

„Aha,“ odsekne popuzeně kolega.

„Pachatel má velkou sebedůvěru a je mu jasné, že má před námi pořádný náskok,“ vysvětlí ihned Margot a zhltně poslední kousek pizzy. „Ale čím víc toho o něm zjistíme, tím blíž...“

„Zjistíme? No, v téhle chvíli to není zrovna nejlepší taktika,“ zaprotěstuje Adam a otře si z nosu pot. „První video se nám vypátrat nepodařilo, na místě činu jsme neobjevili jedinou stopu, po které bysme se mohli pustit, a teď to dopadne nachlup stejně.“

„Technici zřejmě nic nenajdou, takže musíme provést důkladnou analýzu obou klipů i vražd,“ odpoví Margot a ucítí, že se miminko v břiše pohnulo. „Co jsme to jen přehlédli, co se nám ten člověk snaží naznačit?“

„Viděli jsme mladou ženskou, která si byla zaběhat, pak si dala zmrzlinu a koukala se na televizi,“ začne Adam.

„A co to vypovídá o vrahovi?“

„Že nemá rád ženský, co jedí zmrzlinu... Nemám páru,“ zakvílí Adam a skryje obličej v dlaních.

„Zapni mozkové buňky.“

„Promiň, ale...“

„Podle mého názoru vrah natáčí poslední chvíle svých obětí,“ uvažuje Margot. „Dává si načas, vychutnává si okamžik, než... Chce nám je ukázat živé, protože ho možná zajímají jen živé ženy.“

„Voyeur,“ vyhrkne Adam a na pažích mu naskočí husí kůže.

„Stalker,“ šeptne Margot.

„Jenže jak mám vyfiltrovat seznam všech sviní, který pustili z basy nebo ze cvokárny?“ dumá Adam a přihlásí se na policejní intranet.

„Zadej do vyhledávače znásilnění, hrubé ublížení na zdraví, paranoia.“

Muž ťuká na klávesnici, klikne, pak znovu něco napíše.

„Je jich hrozně moc,“ ozve se po chvíli. „A čas letí.“
„Zkus jméno první oběti,“ navrhne Margot.
„Nikde nic,“ vzdychne mladík a prohrábne si kšticí.
„Takže sériový deviant, možná impotentní nebo hormonálně utlumený,“ přemýšlí nahlas Margot.
„Musíme sestavit registr, ale to je práce na dlouhou dobu,“ řekne Adam a vstane. „Takhle to nepůjde. Co si teda krucinál počneme?“
„Ta žena je mrtvá,“ prohlásí Margot a opře si záda. „Možná jí zbývá ještě několik minut, ale...“
„Nevím, jestli tohle zvládnu,“ přeruší ji Adam. „Vidíme ji, vidíme její obličej, její dům... Proboha, vždyť jí koukáme přímo do života, ale nic o ní nezjistíme, dokud ji ten parchant nezamorduje a někdo nenajde její tělo.“